

20η Ενότητα

Ο πολιτικός χαρακτήρας της παιδείας

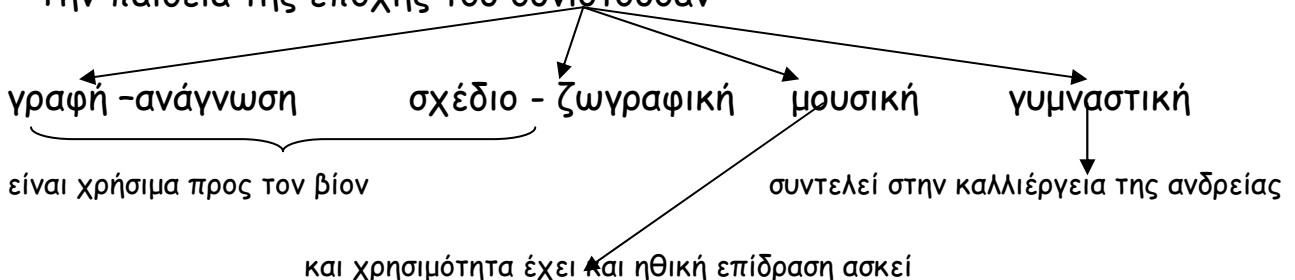
- Δεν είναι άσχετη η παράθεση απόψεων για την παιδεία σε ένα βιβλίο με μη παιδαγωγικό χαρακτήρα, όπως τα Πολιτικά γιατί ο Αριστοτέλης πίστευε ότι η παιδεία έχει πολιτικό χαρακτήρα.
- Θεωρεί ότι: α) η παιδεία πρέπει να απασχολήσει τους πολιτικούς και τους νομοθέτες, β) αυτοί έπρεπε με νόμους να την καταστήσουν κοινή για όλους τους πολίτες ⇒ με αυτόν τον τρόπο θα έπαιρναν όλοι οι πολίτες τις ίδιες αρχές και αξίες που ταιριάζουν στο πολίτευμα (έχουμε ήδη δει ότι το εκπαιδευτικό σύστημα στην Αθήνα ήταν ανοιχτό, χωρίς σαφές πρόγραμμα και επαφίετο στην ιδιωτική πρωτοβουλία).
- Ο πολιτικός χαρακτήρας της παιδείας φαίνεται στις φράσεις: α) νομοθετητέον περί παιδείας, β) ταύτην κοινήν ποιητέον.

Ο προσανατολισμός της παιδείας

- Ο Αριστοτέλης αναφέρει ότι στην εποχή του υπήρχε διάσταση απόψεων α) για το περιεχόμενο των σπουδών (δηλαδή, σχετικά με το περιεχόμενο που θα έπρεπε να έχει η παιδεία για να οδηγήσει τους νέους στην αρετή), β) για τον σκοπό της παιδείας (δηλαδή, αν η παιδεία θα έπρεπε να στοχεύει στη μετάδοση χρήσιμων γνώσεων ή στο να βοηθήσει τον μαθητή να προσεγγίσει την αρετή).
- Ο Αριστοτέλης υποστήριζε ότι τα παιδιά πρέπει να διδάσκονται α) τα χρήσιμα, β) από τα χρήσιμα μόνο αυτά που είναι πρώτης πρακτικής ανάγκης, γ) και από αυτά, μόνο εκείνα που ταιριάζουν σε ελεύθερους ανθρώπους (πχ υπήρχε η άποψη ότι οι χειρωνακτικές εργασίες απευθύνονται σε δούλους).
- Ακολουθεί, επομένως, την μέση οδό - μεσότητα μεταξύ θεωρητικών και πρακτικών γνώσεων.

Η παιδεία της εποχής του Αριστοτέλη - η εμποδών παιδεία (σχόλιο βιβλίου)

- Η παιδεία με την οποία είμαστε καθημερινά σε επαφή.
- Την παιδεία της εποχής του συνιστούσαν

- Δεν κάνει λόγο για αριθμητική γιατί ίσως την διδάσκονταν στο σπίτι και όχι στο σχολείο.

Οι απόψεις του Αριστοτέλη για την παιδεία (συγκεντρωτικά)

1) Η παιδεία πρέπει να είναι

ενιαία κοινή για όλους δημόσια τα θέματά της να ρυθμίζονται με νόμους
οι αρχές που μεταδίδει να είναι σύμφωνες με το πολίτευμα

2. Επίσης, πρέπει να στοχεύει

στη διδασκαλία των χρησίων και από αυτά όσων είναι πρώτης πρακτικής ανάγκης
με την προϋπόθεση ότι ταιριάζουν σε ελεύθερους ανθρώπους

3. Ο Αριστοτέλης πιστεύει ότι στόχος της παιδείας πρέπει να είναι η κατάκτηση της αρετής. Αναφέρει ότι στην εποχή του δεν ήταν ξεκάθαρο τι έπρεπε να διδάσκονται οι νέοι για να οδηγηθούν στην αρετή (γι' αυτό υπήρχε διάσταση απόψεων σχετικά με τον σκοπό και το περιεχόμενο σπουδών της παιδείας) - Παρόμοιο προβληματισμό είχε εκφράσει και ο Πλάτωνας: «Αν δεν ξέρουμε τί είναι η αρετή, με ποιο τρόπο θα συμβουλεύσουμε κάποιον να την κατακτήσει πιο ευκολα; - σχόλιο βιβλίου».